

Kodeks najbolje prakse za provedbu postupaka nadzora državnih potpora

(2018/C 253/05)

Sadržaj

1.	Područje primjene i cilj Kodeksa	15
2.	Odnos s pravom EU-a	16
3.	Pretprijava	16
3.1.	Ciljevi	16
3.2.	Područje primjene	17
3.3.	Vremenski okvir	17
3.4.	Sadržaj	17
4.	Portfeljni pristup predmetu i zajednički dogovoreno planiranje	18
4.1.	Portfeljni pristup predmetu	18
4.2.	Zajednički dogovoreno planiranje	18
4.2.1.	Cilj i sadržaj	18
4.2.2.	Područje primjene i vremenski okvir	18
5.	Preliminarno ispitivanje prijavljenih mjera	19
5.1.	Zahtjevi za podatke	19
5.2.	Dogovorena obustava preliminarnog ispitivanja	19
5.3.	Kontakti povezani s trenutačnim stanjem i kontakti s korisnikom potpore	19
6.	Ubrzani postupak u jednostavnim predmetima	19
6.1.	Predmeti na koje je moguće primijeniti ubrzani postupak	19
6.2.	Pretprijavni kontakti u određivanju primjene ubrzanog postupka	20
6.3.	Prijava i objava kratkog sažetka	20
6.4.	Odluka po skraćenom postupku	20
7.	Službeni istražni postupak	21
7.1.	Objava odluka i smislenih sažetaka	21
7.2.	Primjedbe zainteresiranih strana	21
7.3.	Primjedbe država članica	21
7.4.	Zahtjevi za dodatne podatke upućeni predmetnoj državi članici	22
7.5.	Zahtjevi za dostavljanje podataka upućeni drugim izvorima	22
7.6.	Opravdana obustava službene istrage	22
7.7.	Donošenje konačne odluke i opravdano produženje službene istrage	22
8.	Istrage gospodarskih sektora i instrumenata potpore	23
9.	Službene pritužbe	23
9.1.	Obrazac za pritužbe i obveza pokazivanja postojanja utjecaja na interes	23
9.2.	Okvirni vremenski okvir i rezultat istrage službene pritužbe	23
10.	Planovi evaluacije	24
11.	Praćenje	24
12.	Bolja koordinacija i partnerski odnos s državama članicama	25
13.	Buduće revizije	25

1. PODRUČJE PRIMJENE I CILJ KODEKSA

1. Tijekom proteklih godina Komisija je provela program modernizacije državnih potpora kako bi nadzor državnih potpora usmjerila na mjere koje imaju stvaran utjecaj na tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu i istodobno pojednostavnila i racionalizirala pravila i postupke. Modernizacijom su olakšana javna ulaganja tako što je državama članicama omogućeno da odobre javnu potporu bez prethodne provjere Komisije te tako što je ubrzan proces donošenja odluka u postupcima državnih potpora.
2. Komisija je posebice donijele sljedeće akte:
 - Obavijest o pojmu državne potpore ⁽¹⁾ u kojoj se pojašnjavaju vrste javne potpore koje se ne smatraju državnim potporama. Tu se primjerice ubraja financiranje gospodarskih djelatnosti prema tržišnim uvjetima, ulaganja u infrastrukturu kao što su željeznička i cestovna infrastruktura, unutarnji plovni putovi i vodoopskrbni sustavi koji se ne natječu sa sličnom infrastrukturom, ulaganja u infrastrukturu manjih razmjera te financiranje usluga prvenstveno lokalnog karaktera,
 - Uredbu o općem skupnom izuzeću („GBER”) ⁽²⁾ koja državama članicama omogućuje da provedu čitav niz mjera državne potpore bez prethodnog odobrenja Komisije ako te mjere ne predstavljaju opasnost od narušavanja tržišnog natjecanja, GBER-om je obuhvaćeno više od 97 % novih mjera državne potpore koje se stoga provode bez prethodnog odobrenja Komisije ⁽³⁾,
 - revidiranu postupovnu uredbu o državnim potporama, koja sadržava pravila o obradi pritužbi te instrumentima za traženje tržišnih podataka kako bi se nadzor državnih potpora usmjerio na slučajeve u kojima postoji najveća vjerojatnost narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu ⁽⁴⁾,
 - niz odluka o posebnim slučajevima, kojima se potvrđuje da države članice mogu podupirati brojne manje projekte bez nadzora državnih potpora zbog njihova lokalnog karaktera i vrlo ograničenog utjecaja na unutarnje tržište ⁽⁵⁾.
3. Komisija nastavlja napore za utvrđivanje ciljanih i pojednostavnjenih pravila EU-a o državnim potporama. U kontekstu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Komisija je predložila reviziju ovlašćujuće uredbe EU-a o državnim potporama radi i. omogućavanja lakšeg kombiniranja sredstava EU-a koja se isplaćuju u obliku financijskih instrumenata sa sredstvima država članica i ii. radi pojednostavnjenja uvjeta pod kojima države članice mogu podupirati određene projekte u okviru strukturnih i investicijskih fondova EU-a ⁽⁶⁾.
4. Radi što učinkovitije primjene moderniziranih pravila o državnim potporama, u ovoj se Komunikaciji („Kodeks najbolje prakse”) pružaju smjernice državama članicama, korisnicima potpore i drugim dionicima o funkcioniranju postupaka državne pomoći u praksi ⁽⁷⁾. Cilj joj je učiniti postupke državne potpore što transparentnijima, jednostavnijima, jasnijima, predvidljivijima i pravovremenijima. Njome se zamjenjuje Obavijest o Kodeksu najbolje prakse iz 2009. ⁽⁸⁾ i uključuje Obavijest o pojednostavnjenom postupku iz 2009. ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Obavijest Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL C 262, 19.7.2016., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.), kako je dodatno izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2017/1084 od 14. lipnja 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u vezi s potporama za infrastrukturu luka i zračnih luka, pragova za prijavu potpora za kulturu i očuvanje baštine i za potpore za sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu te regionalnih operativnih programa potpora za najudaljenije regije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 u vezi s izračunavanjem prihvatljivih troškova (SL L 156, 20.6.2017., str. 1.).

⁽³⁾ Europska komisija, Pregled državnih potpora za 2017., „Results, trends and observations regarding EU28 State Aid expenditure reports for 2016”, 29.11.2017., str. 14.

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.).

⁽⁵⁾ Vidjeti Komisijino priopćenje za tisak, Državne potpore: Komisija pruža smjernice o lokalnim mjerama javne potpore koje ne čine državnu potporu, IP/16/3141, 21. rujna 2016.; Komisija pruža smjernice o lokalnim mjerama javne potpore koja se može odobriti bez prethodnog odobrenja Komisije, IP/15/4889, 29. travnja 2015.

⁽⁶⁾ Komisijin Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora, COM/2018/398 final – 2018/0222, 6.6.2018.

⁽⁷⁾ Budući da je znatan dio mjera obuhvaćenih obaviješću o pojednostavnjenom postupku sad isključen iz prijave državnih potpora i da je korištenje tog postupka stoga vrlo ograničeno, obavijest o pojednostavnjenom postupku ugrađena je u ovaj Kodeks najbolje prakse.

⁽⁸⁾ Obavijest Komisije o Kodeksu najbolje prakse za provedbu postupaka nadzora državnih potpora (SL C 136, 16.6.2009., str. 13.).

⁽⁹⁾ Obavijest Komisije o pojednostavnjenom postupku za postupanje s određenim vrstama državne potpore (SL C 136, 16.6.2009., str. 3.).

5. Kako bi se ostvarili ciljevi ove Komunikacije i kako bi se osigurala ispravna i učinkovita primjena pravila o državnim potporama, države članice i Komisija trebali bi blisko surađivati u partnerskom odnosu. U tom će kontekstu službe Komisije nastaviti nuditi pretprijavne kontakte u pogledu mogućih mjera državne potpore čiju provedbu razmatraju države članice. Surađivat će s državama članicama radi određivanja prioriteta u pogledu postupovnog rješavanja predmeta. Osim toga, uspostaviti će mrežu koordinatora po državama i pružiti potporu državama članicama u obliku smjernica i stručnog usavršavanja u primjeni pravila o državnim potporama. Službe Komisije će u okviru pojačanih napora za jačanje suradnje i partnerskog odnosa s državama članicama poticati države članice da međusobno i s Komisijom razmjenjuju iskustva u pogledu najbolje prakse i izazova na koje nailaze u primjeni pravila o državnim potporama.
6. Ovim Kodeksom najbolje prakse također se nastoji poboljšati postupak rješavanja pritužbi na državne potpore. Njime se razjašnjavaju uvjeti pod kojima će službe Komisije određeni predmet smatrati službenom pritužbom te se navode okvirni rokovi za rješavanje službenih pritužbi.
7. Specifičnosti pojedinog predmeta mogu, međutim, zahtijevati prilagodbu Kodeksa ili odstupanje od njega. Odstupanje od ovog Kodeksa mogu opravdati i specifičnosti sektora ribarstva i akvakulture te aktivnosti u primarnoj proizvodnji, stavljanju na tržište ili preradi poljoprivrednih proizvoda.

2. ODNOS S PRAVOM EU-a

8. U Kodeksu se opisuju i razjašnjavaju postupci koje primjenjuju službe Komisije pri procjeni predmeta državne potpore. Njime se ne pruža cjelovit pregled pravila EU-a o državnim potporama, već bi ga se trebalo čitati zajedno s ostalim dokumentima koji sadržavaju ta pravila. Kodeksom se ne stvaraju nova prava uz ona koja već postoje u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije („Ugovor”), Postupovnoj uredbi ⁽¹⁾ i Provedbenoj uredbi ⁽²⁾ i njihovu tumačenju od strane sudova EU-a niti se njime ta prava na bilo koji način mijenjaju.

3. PRETPRIJAVA

3.1. Ciljevi

9. Službe Komisije pozivaju države članice da ih kontaktiraju prije nego što Komisiji službeno prijave potencijalne mjere državne potpore („pretprijavni kontakti”). Tim se „pretprijavnim kontaktima” želi postići nekoliko ciljeva.
10. Prije svega, službe Komisije i država članica u pretprijavnim kontaktima mogu raspravljati o tome koji su podaci potrebni da bi se prijava predmetne mjere državne potpore smatrala potpunom. Pretprijavni kontakti stoga u načelu rezultiraju boljim i potpunijim prijavama, čime se ubrzava rješavanje tih prijava te Komisiji u načelu omogućuje donošenje odluka u roku od dva mjeseca od datuma prijave ⁽³⁾.
11. Osim toga, u pretprijavnim kontaktima službe Komisije i država članica mogu na neslužben i povjerljiv ⁽⁴⁾ način razgovarati o pravnim i ekonomskim aspektima predložene mjere prije nego što bude službeno prijavljena. Konkretno, pretprijavna faza može pružiti priliku za rješavanje onih aspekata predložene mjere koji možda nisu potpuno u skladu s pravilima o državnim potporama, među ostalim i u predmetima u kojima su potrebne značajne promjene mjere.
12. U pretprijavnoj fazi službe Komisije također će izraditi prvu procjenu o tome ispunjava li predmet uvjete za primjenu ubrzanog postupka (vidjeti odjeljak 6).

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2015/2282 od 27. studenoga 2015. (SL L 325, 10.12.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Vidjeti članak 4. stavak 5. kojim se upućuje na odluke na temelju članka 4. stavaka 2., 3. i 4. Postupovne uredbe. Taj se rok ne može poštovati ako službe Komisije moraju uputiti nekoliko zahtjeva za podatke zbog nepotpune prijave.

⁽⁴⁾ Na temelju članka 30. Postupovne uredbe Komisija je obvezna čuvati profesionalnu tajnu u svim postupcima povezanim s državnim potporama. Ta obveza ima uporište u općoj obvezi čuvanja profesionalne tajne iz članka 339. Ugovora.

3.2. Područje primjene

13. Službe Komisije sudjelovat će u pretprijavnim kontaktima kad god ih zatraži država članica. Službe Komisija snažno preporučuju državama članicama da se uključe u te kontakte u predmetima u kojima postoje novi aspekti ili elementi ili čija složenost opravdava prethodne neslužbene razgovore sa službama Komisije. Pretprijavni kontakti mogu biti korisni i za projekte od zajedničkog interesa koji imaju velik značaj za EU, kao što su projekti osnovne transeuropske prometne mreže (TEN-T), ako je vjerojatno da njihovo financiranje predstavlja državnu potporu.

3.3. Vremenski okvir

14. Kako bi se osigurala djelotvornost pretprijavnih kontakata, države članice trebale bi službama Komisije dostaviti nacrt prijave sa svim podacima koji su potrebni za procjenu predložene mjere državne potpore. Potom će uslijediti neslužbeni pretprijavni kontakti, obično putem elektroničke pošte, telefonom ili konferencijskim pozivom, kako bi se postupak ubrzao. Ako je potrebno, ili na zahtjev države članice, mogu se organizirati i sastanci između službi Komisije i države članice.
15. Kad su u pitanju posebno složeni predmeti (npr. predmeti u vezi s potporom za restrukturiranje ili velike ili složene pojedinačne mjere potpora), službe Komisije državama članicama preporučuju da pretprijavne kontakte započnu što je prije moguće kako bi se omogućila plodna rasprava. Ti kontakti mogu biti korisni i u nekim naizgled manje problematičnim predmetima, kako bi se potvrdile inicijalne procjene države članice i utvrdili podaci koji će biti potrebni službama Komisije za procjenjivanje predmeta.
16. Vremenski okvir u kojem će se održati pretprijavni kontakti i njihov format uvelike ovise o složenosti predmeta. Iako ti kontakti mogu trajati nekoliko mjeseci, u načelu ne bi trebali trajati duže od šest mjeseci.
17. Nakon završetka pretprijavnih kontakata država članica trebala bi moći dostaviti potpunu prijavu. Ako smatraju da se pretprijavnim kontaktima ne ostvaruju zadovoljavajući rezultati, službe Komisije mogu zatvoriti pretprijavnu fazu. To državu članicu ne sprečava da ponovno podnese pretprijavu ili prijavu za sličnu mjeru.

3.4. Sadržaj

18. Na temelju svojeg iskustva, osobito u predmetima koji imaju velike tehničke i financijske posljedice te posljedice povezane s projektom, Komisija preporučuje da se u pretprijavne kontakte uključe korisnici pojedinačnih mjera. No, odluka o uključivanju korisnika u nadležnosti je države članice.
19. Kad su u pitanju mjere koje se odnose na nekoliko država članica (primjerice, važni projekti od zajedničkog europskog interesa) države članice sudionice u načelu se potiče da prije započinjanja pretprijavnih kontakata razgovaraju međusobno kako bi se osigurao dosljedan pristup mjeri i utvrdio realističan vremenski okvir.
20. Službe Komisije pokušat će na kraju pretprijavne faze državi članici dati neslužbenu preliminarnu procjenu mjere. Ta preliminarna procjena obuhvaća neobvezujuće smjernice službi Komisije u pogledu cjelovitosti nacrta prijave te neslužbenu i neobvezujuću procjenu⁽¹⁾ o tome čini li ta mjera državnu potporu i je li spojiva s unutarnjim tržištem.
21. U izrazito novim ili osobito složenim predmetima službe Komisije možda neće iznijeti neslužbenu preliminarnu procjenu na kraju pretprijavne faze. U takvim predmetima službe Komisije mogu, na zahtjev države članice, pisanim putem naznačiti koje podatke još treba dostaviti kako bi im se omogućilo da naprave procjenu mjere.
22. Pretprijavni kontakti dobrovoljni su i povjerljivi. Nemaju utjecaj na procjenu predmeta nakon njegove službene prijave. Konkretno, činjenica da je bilo pretprijavnih kontakata ne znači da službe Komisije ne mogu od države članice tražiti da nakon službene prijave dostavi dodatne podatke.

⁽¹⁾ Stoga ona ne predstavlja službeno stajalište Komisije niti ga prejudicira.

4. PORTFELJNI PRISTUP PREDMETU I ZAJEDNIČKI DOGOVORENO PLANIRANJE

4.1. Portfeljni pristup predmetu

23. Države članice od službi Komisije mogu zatražiti da predmete koje smatraju prioritetnima rješavaju u predvidljivim rokovima. U tu svrhu mogu sudjelovati u postupku „planiranja portfelja” koji organiziraju službe Komisije. Službe Komisije dvaput na godinu ⁽¹⁾ zatražit će od država članica da ih izvijeste o tome za koje prijavljene predmete iz svojeg portfelja smatraju da su visokog, a za koje da su niskog prioriteta. Ako žele sudjelovati u tom postupku, države članice trebaju odgovoriti na zahtjev u zadanom roku. Nakon što dobiju podatke i uzimajući u obzir dostupna sredstva i ostale neriješene predmete u koje je uključena država članica koja je iznijela zahtjev, službe Komisije mogu za te predmete predložiti zajednički dogovoreno planiranje kako bi se osigurala njihova pravodobna i predvidljiva obrada.

4.2. Zajednički dogovoreno planiranje

4.2.1. Cilj i sadržaj

24. Zajednički dogovoreno planiranje alat je koji se može upotrijebiti za povećanje transparentnosti i predvidljivosti vjerojatnog trajanja istrage o državnoj potpori. Taj alat službama Komisije i državi članici omogućuje da dogovore očekivane rokove istrage u pojedinom predmetu, a u određenim predmetima i o vjerojatnom tijeku istrage. To može biti osobito korisno u predmetima u kojima su se pojavili novi aspekti, koji su povezani s projektima osnovne mreže TEN-T ili koji su tehnički složeni, hitni ili osjetljivi.

25. Službe Komisije i država članica prije svega se mogu dogovoriti o sljedećem:

— prioritetnoj obradi predmeta u okviru planiranja portfelja. Ako je potrebno za potrebe planiranja ili resursa ⁽²⁾, prioritetna obrada može se odobriti ako država članica službeno prihvati obustavu ili produženje roka za ispitivanje ⁽³⁾ drugih predmeta iz njezina portfelja;

— koje bi podatke ⁽⁴⁾ država članica i/ili planirani korisnik potpore trebali dostaviti službama Komisije i koju vrstu jednostranog prikupljanja podataka službe Komisije namjeravaju upotrijebiti u tom predmetu;

— vjerojatnom obliku i trajanju procjene predmeta od strane službi Komisije nakon njegove prijave.

26. Ako država članica pravovremeno dostavi sve dogovorene podatke, službe Komisije nastojat će poštovati međusobno dogovoreni vremenski okvir za istragu u tom predmetu. Međutim, možda neće biti moguće poštovati taj vremenski okvir u predmetima u kojima se zbog podataka koje je dostavila država članica ili treće strane otvaraju dodatna pitanja.

4.2.2. Područje primjene i vremenski okvir

27. Zajednički dogovoreno planiranje prije svega će se koristiti u predmetima u kojima su se pojavili izrazito novi aspekti ili su tehnički zahtjevni ili osjetljivi. U tim će se predmetima zajednički dogovoreno planiranje održati na kraju pretpripravne faze, nakon čega će uslijediti službena prijava.

28. Zajednički dogovoreno planiranje može se održati i na početku službenog istražnog postupka. U takvim bi predmetima država članica trebala zatražiti zajednički dogovoreno planiranje za daljnju obradu predmeta.

⁽¹⁾ Trenutačno krajem siječnja i krajem rujna svake godine.

⁽²⁾ Primjerice u predmetima u kojima financijske institucije Europske unije imaju ulogu holding fonda.

⁽³⁾ Vidjeti članak 4. stavak 5. Postupovne uredbe.

⁽⁴⁾ Primjerice studije ili vanjsko stručno mišljenje.

5. PRELIMINARNO ISPITIVANJE PRIJAVLJENIH MJERA

5.1. Zahtjevi za podatke

29. Službe Komisije započinju preliminarno ispitivanje svake prijavljene mjere nakon zaprimanja prijave. Ako im nakon prijave mjere potpore budu potrebni dodatni podaci, službe Komisije državi članici uputiti će zahtjev za dostavljanje podataka. Budući da službe Komisije pokušavaju grupirati zahtjeve za podatke te da bi pretprijavni kontakti trebali osigurati da države članice dostave potpune prijave⁽¹⁾, u načelu će biti dovoljan jedan sveobuhvatan zahtjev za dostavljanje podataka. U zahtjevu se objašnjava koji su podaci potrebni, a u pravilu se šalje u roku od četiri tjedna nakon službene prijave.
30. Nakon što dobiju odgovor države članice, službe Komisije mogu postaviti dodatna pitanja ovisno o sadržaju odgovora i prirodi predmeta. To ne mora značiti da Komisija ima ozbiljne teškoće u procjeni predmeta.
31. Ako država članica ne dostavi tražene podatke u roku, službe Komisije poslat će podsjetnik. Ako država članica ni nakon podsjetnika ne pošalje podatke, službe Komisije obavijestit će tu državu članicu da se prijava smatra povučenom⁽²⁾, osim ako postoje iznimne okolnosti. Ako se prijava smatra povučenom, država članica može naknadno ponovno prijaviti mjeru s podacima koji su nedostajali.
32. Ako su ispunjeni uvjeti za pokretanje službenog istražnog postupka, Komisija će u pravilu taj postupak pokrenuti nakon najviše dva kruga pitanja. No, u nekim se predmetima prije pokretanja službenog istražnog postupka može uputiti više zahtjeva za podatke, ovisno o prirodi predmeta te o potpunosti i složenosti podataka koje je dostavila država članica.

5.2. Dogovorena obustava preliminarnog ispitivanja

33. Službe Komisije mogu obustaviti preliminarno ispitivanje, primjerice ako država članica zatraži obustavu kako bi izmijenila mjeru potpore radi usklađivanja s pravilima o državnim potporama ili na temelju zajedničkog dogovora.
34. Razdoblje obustave dogovorit će se unaprijed. Ako država članica do kraja tog razdoblja ne dostavi potpunu prijavu koja je u skladu s pravilima o državnim potporama, službe Komisije nastavit će postupak od trenutka u kojem je obustavljen. Službe Komisije u pravilu će zatim obavijestiti državu članicu da se prijava smatra povučenom ili odmah pokrenuti službeni istražni postupak zbog ozbiljnih sumnji u usklađenost mjere potpore s pravilima o državnim potporama, a stoga i njezinu spojivost s unutarnjim tržištem.

5.3. Kontakti povezani s trenutačnim stanjem i kontakti s korisnikom potpore

35. Službe Komisije će na zahtjev izvijestiti državu članicu o trenutačnom stanju preliminarnog ispitivanja prijave.
36. Država članica može odlučiti o uključivanju korisnika potencijalne (pojedinačne) mjere državne potpore u kontakte s Komisijom povezane s trenutačnim stanjem, osobito u predmetima koji imaju velike tehničke i financijske posljedice te posljedice povezane s projektom. Službe Komisije preporučuju da se korisnik uključi u takve kontakte. No, odluka o uključivanju korisnika u nadležnosti je države članice.

6. UBRZANI POSTUPAK U JEDNOSTAVNIM PREDMETIMA

6.1. Predmeti na koje je moguće primijeniti ubrzani postupak

37. Ako je predmet jednostavan i ispunjeni su određeni uvjeti, Komisija može prihvatiti da ga se rješava u skladu s ubrzanim postupkom. U takvim će predmetima Komisija u roku od 25 dana od datuma prijave nastojati donijeti odluku po skraćenom postupku u kojoj se utvrđuje da prijavljena mjera ne čini potporu, ili odluku o nespornosti⁽³⁾.

⁽¹⁾ Osim ako je drugačije dogovoreno u okviru zajednički dogovorenog planiranja.

⁽²⁾ Na temelju članka 5. stavka 3. Postupovne uredbe.

⁽³⁾ Na temelju članka 4. stavka 2. ili stavka 3. Postupovne uredbe.

38. Ako država članica zatraži primjenu ubrzanog postupka, službe Komisije odlučit će je li taj predmet prikladan za taj postupovni tretman. To se prije svega može dogoditi ako je mjera dovoljno slična drugim mjerama koje su bile odobrene u barem tri odluke Komisije donesene tijekom deset godina koje su prethodile datumu pretprijave („prethodne odluke“). Kako bi odlučile je li mjera dovoljno slična onima procijenjenima u prethodnim odlukama, službe Komisije razmotrit će sve primjenjive materijalne i postupovne uvjete, a prije svega ciljeve i ukupnu strukturu mjere, vrste korisnika, prihvatljive troškove, gornje granice pojedinačnih prijava, intenzitete potpore i primjenjive bonuse (ako ih ima), odredbe o kumulaciji, učinak poticaja i zahtjeve u pogledu transparentnosti.
39. Općenito, ako su dostupne najmanje tri prethodne odluke jasno je da mjera ne čini potporu ili da je mjera potpore spojiva s unutarnjim tržištem. No to ne mora biti tako u određenim okolnostima, primjerice ako Komisija ponovno ocjenjuje prethodne odluke s obzirom na noviju sudsku praksu. Budući da takve predmete treba pomno ispitati, službe Komisije najčešće će odbiti primijeniti ubrzani postupak.
40. Službe Komisije mogu odbiti primjenu ubrzanog postupka i onda ako bi se mjerom potpore pogodovalo poduzeću koje ima obvezu vratiti državnu potporu koju je Komisija ocijenila nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem ⁽¹⁾.

6.2. Pretprijavni kontakti u određivanju primjene ubrzanog postupka

41. Službe Komisije prihvatit će primjenu ubrzanog postupka samo ako su u vezi s predmetnom mjerom potpore održani pretprijavni kontakti. U tom bi kontekstu država članica trebala dostaviti obrazac nacrta prijave sa svim relevantnim podacima, uključujući upućivanja na prethodne odluke i nacrt sažetka prijave ⁽²⁾, koji su namijenjeni objavi na web-mjestu Glavne uprave za tržišno natjecanje.
42. Službe Komisije primijenit će ubrzani postupak samo ako smatraju da je obrazac za prijavu načelno potpun. To znači da bi službe Komisije u načelu imale dovoljno podataka da odobre mjeru ako država članica svoju prijavu temelji na obrascu nacrta prijave koji sadržava rezultate pretprijavnih kontakata.

6.3. Prijava i objava kratkog sažetka

43. Vremenski rok od 25 dana za donošenje odluke po skraćenom postupku (vidjeti točku 38.) počinje teći kada država članica podnese prijavu. U ubrzanom postupku upotrebljavaju se standardni obrasci prijave ⁽³⁾.
44. Nakon primitka prijave, službe Komisije na web-mjestu Glavne uprave za tržišno natjecanje objavit će sažetak prijave ⁽⁴⁾ i navesti da mjera potpore može doći u obzir za primjenu ubrzanog postupka. Zainteresirane strane tada će imati 10 radnih dana za primjedbe, prije svega na okolnosti koje mogu zahtijevati detaljnije ispitivanje. Ako zainteresirana strana istakne razloge za zabrinutost koji su na prvi pogled osnovani, službe Komisije će primijeniti uobičajeni postupak. O tome će obavijestiti državu članicu i zainteresirane strane.

6.4. Odluka po skraćenom postupku

45. U predmetima u kojima se primjenjuje ubrzani postupak, Komisija će najčešće donijeti odluku po skraćenom postupku. Komisija će nastojati donijeti odluku kojom se utvrđuje da prijavljena mjera ne čini potporu ili odluku o nespornosti ⁽⁵⁾ u roku od 25 radnih dana od prijave.
46. Odluka po skraćenom postupku sadržava sažetak objavljen u trenutku prijave i kratku procjenu mjere na temelju članka 107. stavka 1. Ugovora te se u njoj, prema potrebi, navodi da je u skladu s Komisijinom prethodnom praksom odlučivanja. Verzija odluke za javnost bit će objavljena na web-mjestu Glavne uprave za tržišno natjecanje.

⁽¹⁾ Na temelju nepodmirenog naloga za povrat država članica, vidjeti presudu Europskog suda od 9. ožujka 1994., predmet C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf, ECLI:EU:C:1994:90.

⁽²⁾ Prilog ovom Kodeksu najbolje prakse.

⁽³⁾ Prilog I. Provedbenoj uredbi.

⁽⁴⁾ Taj se sažetak temelji na standardnom obrascu navedenom u Prilogu ovom Kodeksu najbolje prakse.

⁽⁵⁾ Na temelju članka 4. stavka 2. ili stavka 3. Postupovne uredbe.

7. SLUŽBENI ISTRAŽNI POSTUPAK

47. Komisija nastoji poboljšati transparentnost, predvidljivost i djelotvornost postupanja sa složenim predmetima koji se rješavaju u okviru službenog istražnog postupka. U tu će svrhu djelotvorno koristiti sva postupovna sredstva koja ima na temelju Postupovne uredbe.

7.1. Objava odluka i smislenih sažetaka

48. Komisija svoju odluku o pokretanju službenog istražnog postupka („odluka o pokretanju postupka“) nastoji objaviti zajedno sa smislenim sažetkom ⁽¹⁾ u roku od dva mjeseca od njezina donošenja u predmetima u kojima država članica ne traži uklanjanje povjerljivih podataka iz odluke.

49. Ako postoji neslaganje između službi Komisije i države članice u pogledu uklanjanja povjerljivih podataka iz odluke o pokretanju postupka, Komisija će primijeniti načela iz Komunikacije o profesionalnim tajnama ⁽²⁾ i odluku objaviti u najkraćem mogućem roku nakon njezina donošenja ⁽³⁾. Postupak je jednak u pogledu objave svih konačnih odluka ⁽⁴⁾.

7.2. Primjedbe zainteresiranih strana

50. Zainteresirane strane, uključujući korisnika potpore, mogu iznijeti primjedbe na odluku o pokretanju postupka u roku od mjesec dana od njezine objave ⁽⁵⁾. Službe Komisije u načelu neće produžiti navedeni rok ni prihvatiti podneske nakon isteka roka ⁽⁶⁾. Službe Komisije mogu odobriti produženje samo u iznimnim i propisno obrazloženim slučajevima, ako, primjerice, zainteresirana strana namjerava dostaviti osobito opsežne činjenične podatke ili ako su prije isteka roka održani kontakti sa zainteresiranom stranom.

51. U vrlo složenim predmetima, službe Komisije mogu poslati primjerak odluke o pokretanju postupka zainteresiranim stranama, uključujući trgovinske ili poslovne udruge, i od njih zatražiti da iznesu primjedbe na određene aspekte predmeta ⁽⁷⁾. Suradnja zainteresiranih strana dobrovoljna je. Službe Komisije u svojem će dopisu pozvati zainteresirane strane da odgovore u roku od mjesec dana kako bi se osigurala učinkovitost postupka. Komisija će isti poziv na dostavu primjedbi uputiti korisniku potpore.

52. Kako bi se poštovalo pravo na obranu ⁽⁸⁾, službe Komisije proslijedit će primjedbe primljene od zainteresiranih strana, u verziji koja nije povjerljiva, predmetnoj državi članici i pozvati je da odgovori u roku od mjesec dana. Ako ne bude primjedbi zainteresiranih strana, službe Komisije o tome će obavijestiti državu članicu.

53. Službe Komisije pozivaju države članice da prihvate primjedbe zainteresiranih strana na njihovu izvornom jeziku kako bi ih mogle proslijediti što je prije moguće. No, službe Komisije osigurat će prijevod na zahtjev države članice. Zbog toga bi se postupak mogao odužiti.

7.3. Primjedbe država članica

54. Službe Komisije nastoje dovršiti službeni istražni postupak što je prije moguće i zato strogo primjenjuju rokove utvrđene u Postupovnoj uredbi. Ako država članica ne dostavi primjedbe na odluku o pokretanju postupka ili na primjedbe trećih strana u roku od mjesec dana ⁽⁹⁾, službe Komisije mogu produžiti rok za dodatnih mjesec dana na opravdan zahtjev države članice i naznačiti da neće odobriti daljnje produženje, osim u iznimnim okolnostima. Ako država članica ne pošalje dostatan i smislen odgovor, Komisija odluku može donijeti na temelju podataka koji su joj na raspolaganju ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ „Smisleni sažetak“ trebao bi biti kratak sažetak razloga na temelju kojih je Komisija odlučila pokrenuti postupak. Smisleni sažetak prevodi se na sve službene jezike EU-a i objavljuje u Službenom listu zajedno s cjelovitim tekstom odluke o pokretanju postupka.

⁽²⁾ Komunikacija Komisije o profesionalnim tajnama u odlukama o državnim potporama (SL C 297, 9.12.2003., str. 6.).

⁽³⁾ U skladu sa stavkom 33. Komunikacije o profesionalnim tajnama.

⁽⁴⁾ U skladu sa stavkom 34. Komunikacije o profesionalnim tajnama.

⁽⁵⁾ Članak 6. Postupovne uredbe.

⁽⁶⁾ Ne dovodeći u pitanje članak 12. stavak 1. Postupovne uredbe.

⁽⁷⁾ Prema ustaljenoj sudskoj praksi, Komisija ima pravo uputiti odluku o pokretanju službenog istražnog postupka utvrđenim zainteresiranim stranama; vidjeti primjerice predmet T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau protiv Komisije, ECLI:EU:T:2004:222, točka 195.; spojeni predmeti C-74/00 P i C-75/00 P, Falck Spa i drugi protiv Komisije, ECLI:EU:C:2002:524, točka 83.

⁽⁸⁾ I u skladu s člankom 6. stavkom 2. Postupovne uredbe.

⁽⁹⁾ Članak 6. stavak 1. Postupovne uredbe.

⁽¹⁰⁾ U skladu s člankom 9. stavkom 7. i člankom 15. stavkom 1. Postupovne uredbe.

55. Ako nedostaju podaci koji su Komisiji ključni za donošenje konačne odluke u slučaju nezakonite potpore (odnosno nove potpore koja je provedena protivno članku 108. stavku 3. Ugovora), Komisija može izdati nalog za dostavljanje podataka ⁽¹⁾ kojim od države članice zahtijeva da dostavi te podatke. Ako država članica na nalog ne odgovori u propisanom roku, Komisija odluku može donijeti na temelju podataka koji su joj na raspolaganju.

7.4. Zahtjevi za dodatne podatke upućeni predmetnoj državi članici

56. U vrlo složenim predmetima moguće je da službe Komisije nakon primitka primjedbi države članice o odluci o pokretanju postupka moraju uputiti dodatni zahtjev za podatke. Uobičajen rok za odgovor države članice jest mjesec dana.

57. Ako država članica ne odgovori u zadanom roku, službe Komisije će poslati podsjetnik s navedenim krajnjim rokom koji u pravilu iznosi 20 radnih dana. Također će obavijestiti državu članicu da u nedostatku primjerenog odgovora do zadanog roka Komisija na raspolaganju ima nekoliko mogućnosti, ovisno o karakteristikama predmeta. Može utvrditi da je prijava povučena ⁽²⁾, može uputiti zahtjev za dostavljanje podataka ostalim izvorima ⁽³⁾, u slučajevima nezakonitih potpora može izdati nalog za dostavljanje podataka, a može i donijeti odluku na temelju podataka koji su joj na raspolaganju ⁽⁴⁾.

7.5. Zahtjevi za dostavljanje podataka upućeni drugim izvorima

58. Nakon pokretanja službenog istražnog postupka u predmetima u kojima je službeno zaključeno da država članica tijekom preliminarnog ispitivanja nije dostavila dostatne podatke Komisija može izdati zahtjev za podatke drugim izvorima osim te države članice ⁽⁵⁾.

59. Ako službe Komisije žele zatražiti podatke od korisnika potpore, za to moraju dobiti izričitu suglasnost države članice. Država članica u pravilu ima kratak rok za odgovor na takav zahtjev za davanje suglasnosti.

60. Službe Komisije poštovat će načelo proporcionalnosti ⁽⁶⁾ i zahtijevati podatke iz drugih izvora samo ako su im ti podaci na raspolaganju. Zainteresirane strane imat će razuman rok, obično ne više od mjesec dana, da dostave podatke.

61. Osim zahtjeva za podatke iz drugih izvora, Komisija ima i ovlast za provođenje istrage i prikupljanje podataka na temelju sudske prakse sudova EU-a ⁽⁷⁾. Posebna pravila kojima se uređuju zahtjevi za podatke koji su upućeni drugim izvorima nemaju utjecaja na tu ovlast.

7.6. Opravdana obustava službene istrage

62. Službe Komisije obustavit će službenu istragu samo u iznimnim okolnostima i u dogovoru s državom članicom. To se može dogoditi ako država članica zatraži obustavu kako bi svoj projekt uskladila s pravilima o državnim potporama ili ako je izgledno da će presuda u predmetu koji je u postupku pred sudovima EU-a utjecati na procjenu predmeta.

63. Službena obustava u pravilu će se odobriti samo jedanput i to na razdoblje koje su unaprijed dogovorile službe Komisije i država članica.

7.7. Donošenje konačne odluke i opravdano produženje službene istrage

64. Komisija uvijek nastoji što brže donijeti konačnu odluku, ako je moguće u roku od 18 mjeseci od pokretanja postupka ⁽⁸⁾. Taj se rok može produžiti na temelju dogovora između službi Komisije i države članice. Produženje može biti prikladno ako se predmet odnosi na novu mjeru potpore ili se njime otvaraju nova pravna pitanja.

65. Kako bi osigurala poštovanje roka od 18 mjeseci, Komisija će nastojati donijeti konačnu odluku najkasnije 6 mjeseci nakon što država članica dostavi zadnje podatke ili nakon što istekne zadnji rok.

⁽¹⁾ Članak 12. Postupovne uredbe.

⁽²⁾ Članak 5. stavak 3. Postupovne uredbe.

⁽³⁾ Članak 7. Postupovne uredbe.

⁽⁴⁾ Članak 9. stavak 7. i članak 15. stavak 1. Postupovne uredbe.

⁽⁵⁾ Primjerice, u predmetu T-198/01 Technische Glaswerke Ilmenau protiv Komisije, ECLI:EU:T:2004:222, Prvostupanjski sud implicitno je priznao da je Komisija imala pravo postavljati pitanja jednom od društava koje je iznijelo primjedbe nakon odluke o pokretanju službenog istražnog postupka. Jednako tako, u predmetu T-296/97 Alitalia protiv Komisije, ECLI:EU:T:2000:289, Prvostupanjski sud također je implicitno prihvatio da Komisija može, preko svojih imenovanih stručnih savjetnika, stupiti u kontakt s institucionalnim ulagačima kako bi procijenila uvjete ulaganja talijanske države u društvo Alitalia.

⁽⁶⁾ Članak 9. stavak 6. Postupovne uredbe. Na temelju članka 15. stavka 2. te uredbe, Komisiju taj rok ne obvezuje u slučaju nezakonite potpore.

8. ISTRAGE GOSPODARSKIH SEKTORA I INSTRUMENATA POTPORE

66. Komisija je ovlaštena provesti istrage po sektorima u kojima će poštovati načelo proporcionalnosti⁽¹⁾. Komisija će na kraju te istrage objaviti izvješće o rezultatima svoje istrage na web-mjestu Glavne uprave za tržišno natjecanje. Komisija će o tome obavijestiti države članice te pozvati te države članice i druge zainteresirane strane da dostave primjedbe na izvješće u roku od najviše mjesec dana.
67. Podaci dobiveni u okviru istraga po sektorima mogu se upotrijebiti u postupcima vezanima uz državne potpore i mogu Komisiju potaknuti da na vlastitu inicijativu pokrene istrage mjera državne potpore.

9. SLUŽBENE PRITUŽBE

68. Službe Komisije nastoje što učinkovitije i transparentnije rješavati pritužbe zainteresiranih strana, služeći se primjerima najbolje prakse opisanima u nastavku.

9.1. Obrazac za pritužbe i obveza pokazivanja postojanja utjecaja na interes

69. U članku 1. točki (h) Postupovne uredbe zainteresirane strane definirane su kao „svaka država članica i svaka osoba, poduzetnik ili udruženje poduzetnika na čije bi interese mogla utjecati dodjela neke potpore, a posebno korisnik potpore, konkurentski poduzetnici i trgovinske udruge.” Zainteresirane strane koje žele podnijeti službenu pritužbu Komisiji trebaju ispuniti odgovarajući obrazac⁽²⁾ i dostaviti sve tražene podatke, zajedno s verzijom pritužbe koja nije povjerljiva⁽³⁾. Ako je obrazac za pritužbu potpun i ako strana koja podnosi pritužbu pokaže da bi na njezine interese mogla utjecati dodjela potpore na temelju članka 1 točke (h) Postupovne uredbe⁽⁴⁾, službe Komisije taj će predmet registrirati kao službenu pritužbu.
70. Ako strana koja podnosi pritužbu ne dostavi sve podatke koji se traže u obrascu za pritužbu ili ako ne pokaže da joj je u interesu djelovanje po pritužbi, službe Komisije će pritužbu tretirati kao tržišne podatke⁽⁵⁾. Službe Komisije o tome će obavijestiti stranu koja je podnijela pritužbu. Tržišni podaci mogu Komisiju potaknuti na dodatnu istragu.

9.2. Okvirni vremenski okvir i rezultat istrage službene pritužbe

71. Službe Komisije nastoje istražiti službenu pritužbu u neobvezujućem roku od dvanaest mjeseci od trenutka kad je registrirana. Istraga može biti i duža ovisno o okolnostima predmeta, primjerice ako službe Komisije moraju od podnositelja pritužbe, države članice ili trećih strana zatražiti dodatne podatke.
72. Ako je pritužba neutemeljena, službe Komisije će u roku od dva mjeseca od njezine registracije pokušati obavijestiti podnositelja pritužbe da ne postoji dostatna osnova za zauzimanje stajališta o tom predmetu. Pozvat će podnositelja pritužbe da u roku od mjesec dana dostavi dodatne suštinske primjedbe. Ako podnositelj pritužbe ne dostavi u roku dodatne primjedbe, pritužba će se smatrati povučenom.
73. Kad su u pitanju pritužbe na odobrene potpore i/ili mjere potpore koje se ne trebaju prijaviti, službe Komisije pokušat će odgovoriti podnositelju pritužbe u roku od dva mjeseca od primitka pritužbe.

⁽¹⁾ Članak 25. Postupovne uredbe.

⁽²⁾ Prilog IV. Provedbenoj uredbi.

⁽³⁾ Vidjeti članak 24. stavak 2. Postupovne uredbe.

⁽⁴⁾ „Zainteresirana strana” znači svaka država članica i svaka osoba, poduzetnik ili udruženje poduzetnika na čije bi interese mogla utjecati dodjela neke potpore, a posebno korisnik potpore, konkurentski poduzetnici i trgovinske udruge.

⁽⁵⁾ Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 32. u preambuli Postupovne uredbe: „kako bi se osigurala kvaliteta pritužbi podnesenih Komisiji te istodobno transparentnost i pravna sigurnost, primjereno je odrediti uvjete koje bi pritužba trebala ispunjavati da bi Komisija dobila podatke o navodnom slučaju nezakonite potpore i da bi se pokrenulo prethodno ispitivanje. Podneske koji ne ispunjavaju te uvjete trebalo bi tretirati kao opće tržišne podatke i ne bi nužno trebali dovoditi do ex officio istragâ.”

74. Ovisno o radnom opterećenju i primjenjujući svoje pravo na određivanje prioriteta za istrage ⁽¹⁾, službe Komisije pokušat će u roku od dvanaest mjeseci od registracije pritužbe učiniti jedno od sljedećeg:
- donijeti odluku ⁽²⁾ i poslati primjerak podnositelju pritužbe;
 - podnositelju pritužbe poslati dopis u kojem se navode preliminarna stajališta o mjeri koje je Komisija zauzela na temelju dostupnih podataka („dopis o preliminarnoj procjeni”); taj dopis nije službeno stajalište Komisije.
75. Ako se u dopisu o preliminarnoj procjeni privremeno zaključi da nema nespojive potpore, podnositelj pritužbe može iznijeti primjedbe na dopis u roku od mjesec dana. Ako podnositelj pritužbe u zadanom roku ne iznese primjedbe, pritužba će se smatrati povučenom.
76. Ako se pritužba odnosi na nezakonitu potporu, službe Komisije podsjetit će podnositelja pritužbe na mogućnost pokretanja postupka pred nacionalnim sudovima koji mogu naložiti obustavu ili povrat takve potpore ⁽³⁾. Službe Komisije mogu tretirati službene pritužbe na mjere potpore koje su predmet postupka pred nacionalnim sudovima kao predmet niskog prioriteta tijekom trajanja tog postupka.
77. Službe Komisije u pravilu će, ali ne nužno uvijek, verziju utemeljene pritužbe koja nije povjerljiva proslijediti državi članici na iznošenje primjedbi. Službe Komisije pozvat će predmetnu državu članicu da poštuje rokove za iznošenje primjedbi i dostavljanje podataka o pritužbama. Pritužbe će se državi članici u pravilu poslati na izvornom jeziku. No, službe Komisije osigurat će prijevod na zahtjev države članice. Zbog toga bi se postupak mogao odužiti.
78. Službe Komisije sustavno će izvješćivati države članice i podnositelje pritužbi o stanju u postupku procesuiranja pritužbe ili njegovu okončanju.

10. PLANovi EVALUACIJE

79. Pozitivni učinci državnih potpora trebali bi prevagnuti nad njihovim potencijalnim negativnim učincima na tržišno natjecanje i trgovinu. Kako bi se to osiguralo, Komisija potiče učinkovitu ex post evaluaciju programa potpore koji bi mogli znatno narušiti tržišno natjecanje. To uključuje programe potpora s velikim proračunima ili novim značajkama te programe na tržištima na kojima se očekuju značajne tržišne, tehnološke ili regulatorne promjene. Službe Komisije odlučit će u pretprijavnoj fazi o tome je li potrebna evaluacija. O svojoj će odluci u najkraćem mogućem roku obavijestiti državu članicu kako bi imala dovoljno vremena za pripremu plana evaluacije.
80. Kad su u pitanju programi koji se moraju vrednovati na temelju Uredbe o općem skupnom izuzeću (GBER) ⁽⁴⁾, država članica mora svoj plan evaluacije prijaviti Komisiji u roku od 20 radnih dana od stupanja programa na snagu. Komisija će procijeniti plan evaluacije i ako udovoljava uvjetima odobriti ga u najkraćem mogućem roku. Potom će također produžiti razdoblje u kojem se program može provoditi u okviru GBER-a.
81. Kad su u pitanju prijavljeni programi koji se moraju vrednovati, država članica mora Komisiji dostaviti svoj plan evaluacije istodobno s prijavom. Komisija će procijeniti plan evaluacije zajedno sa samim programom i svojom će odlukom obuhvatiti i plan i program. U cijelosti se primjenjuju svi postupovni zahtjevi iz Postupovne uredbe.

11. PRAĆENJE

82. Komisija neprestano nadzire sve sustave potpora koji postoje u državama članicama ⁽⁵⁾. Nadzor se odvija u suradnji s državama članicama, koje Komisiji moraju pružiti sve potrebne podatke ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Predmet T-475/04, Bouygues SA protiv Komisije, ECLI:EU:T:2007:196, točke 158. i 159.

⁽²⁾ Članak 4. Postupovne uredbe.

⁽³⁾ Vidjeti Obavijest Komisije o provedbi zakonodavstva o državnim potporama od strane nacionalnih sudova (SL C 85, 9.4.2009., str. 1.).

⁽⁴⁾ Člankom 1. stavkom 2. točkom (a) GBER-a iz skupnog izuzeća isključeni su programi potpore s godišnjim proračunom većim od 150 milijuna EUR, od šest mjeseci nakon njihova stupanja na snagu, osim ako je Komisija produžila to razdoblje nakon odobrenja plana evaluacije.

⁽⁵⁾ Na temelju članka 108. stavka 1. Ugovora.

⁽⁶⁾ U skladu s člankom 21. stavkom 1. Postupovne uredbe.

83. Od pokretanja SAM-a države članice imaju veće mogućnosti za dodjeljivanje potpora bez prijave Komisiji, uglavnom zato što se GBER sad primjenjuje na veći broj mjera. Kako bi se osiguralo da te mjere budu u skladu s pravilima u cijelom EU-u, sve je važnije da Komisija prati kako države članice primjenjuju postojeće ili izuzete programe potpora. Stoga su službe Komisije uspostavile postupak godišnjeg praćenja u kojem odabiru uzorak predmeta državnih potpora za daljnje provjere.
84. Službe Komisije provjeravaju i usklađenost odabranih programa s njihovom pravnom osnovom i njihovu provedbu ⁽¹⁾.
85. Službe Komisije dobivaju podatke potrebne za postupak praćenja na temelju zahtjeva državama članicama za dostavljanje podataka. Države članice obično imaju 20 radnih dana za odgovor na te zahtjeve. U opravdanim slučajevima, primjerice kad treba dostaviti iznimno veliku količinu podataka, taj rok može biti i duži.
86. Ako dostavljeni podaci nisu dostatni kako bi se zaključilo je li određena mjera pravilno osmišljena i provedena, službe Komisije poslat će državi članici dodatne zahtjeve za podatke.
87. Službe Komisije pokušat će dovršiti postupak praćenja mjere državne potpore u roku od 12 mjeseci od prvog zahtjeva za dostavljanje podataka te će o ishodu obavijestiti predmetnu državu članicu.

12. BOLJA KOORDINACIJA I PARTNERSKI ODNOS S DRŽAVAMA ČLANICAMA

88. Od pokretanja SAM-a države članice imaju veću odgovornost u nadzoru državnih potpora i više mogućnosti za dodjeljivanje potpora bez prijave Komisiji. Stoga je suradnja između Komisije i država članica u pogledu primjene novih pravila o državnim potporama dobila na važnosti.
89. Kako bi potaknule bliskije radne odnose s državama članicama, službe Komisije osnovala su više radnih skupina u kojima sudjeluju predstavnici država članica i Komisije. Te se radne skupine sastaju redovito, a cilj im je razmijeniti podatke o praktičnim aspektima i iskustvima stečenima u primjeni pravila o državnim potporama. Službe Komisije osiguravaju usluge tajništva radnim skupinama.
90. Osim toga, službe Komisije također su spremne pružiti potporu državama članicama, primjerice osiguravanjem neslužbenih smjernica za tumačenje novih pravila. Službe Komisije usto pokušavaju državama članicama osigurati osposobljavanje na temu državnih potpora kad države članice to zatraže.
91. Službe Komisije uspostavile su i mrežu koordinatora po državama radi olakšavanja svakodnevnih kontakata s državama članicama. Koordinator za državu članicu kontaktna je točka za države članice koje žele doprijeti do službi Komisije s pitanjima o rješavanju predmeta i ostalim aspektima primjene pravila o državnim potporama. Koordinatori po državama trebali bi uvijek biti u kopiji elektroničke komunikacije o međusektorskim pitanjima, osobito u vezi s portfeljnim pristupom predmetu.

13. BUDUĆE REVIZIJE

92. Komisija će ovaj Kodeks najbolje prakse početi primjenjivati na prijavljene mjere i mjere o kojima je obaviještena na drugi način od tridesetog dana od njegove objave u *Službenom listu Europske unije*.
93. Kodeks najbolje prakse može se revidirati tako da odražava sljedeće:
 - promjene zakonodavnih i administrativnih mjera te mjera za tumačenje;
 - mjerodavnu sudsku praksu sudova EU-a; ili
 - iskustva stečena njegovom primjenom.

⁽¹⁾ Ako je program doista proveden.

94. Komisija će redovito sudjelovati u dijalogu s državama članicama i drugim dionicima o općenitoj primjeni Postupovne uredbe općenito i konkretno o primjeni Kodeksa najbolje prakse.
-

PRILOG

Sažetak prijave: Poziv trećim stranama na podnošenje primjedbi**Obavijest o mjeri državne potpore**

Na datum ... Komisija je primila prijavu mjere potpore u skladu s člankom 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Preliminarnim ispitivanjem Komisija je utvrdila da bi prijavljena mjera mogla biti obuhvaćena područjem primjene ubrzanog postupka na temelju odjeljka 6. Komunikacije Komisije o Kodeksu najbolje prakse za provedbu postupaka nadzora državnih potpora (SL C ... xx.xx.2018., str.

Komisija poziva zainteresirane treće strane da joj podnesu moguća očitovanja o predloženoj mjeri.

Glavne značajke mjere potpore su sljedeće:

Referentni broj potpore: SA ...

Država članica:

Referentni broj države članice:

Regija:

Tijelo koje je dodijelilo potporu:

Naziv mjere potpore:

Nacionalna pravna osnova:

Predložena osnova Unije za procjenu: ... smjernice ili ustaljena praksa Komisije, kako je istaknuto u Odluci Komisije (1, 2 i 3).

Vrsta mjere: Program potpore/jednokratna potpora

Nadopuna postojeće mjere potpore:

Trajanje (program):

Datum dodjele:

Predmetni gospodarski sektor/sektori:

Vrsta korisnika (MSP-ovi/velika poduzeća):

Proračun:

Instrument potpore (bespovratna sredstva, subvencija kamatne stope, ...):

Očitovanja u kojima se upućuje na probleme tržišnog natjecanja u vezi s prijavljenom mjerom moraju biti dostavljena Komisiji najkasnije 10 radnih dana nakon datuma ove objave i moraju sadržavati verziju tih očitovanja koja nije povjerljiva, a koja će biti dostavljena državi članici na koju se odnosi i/ili drugim zainteresiranim stranama. Očitovanja se Komisiji mogu poslati telefaksom, poštom ili elektroničkom poštom s referentnim brojem SA ... na sljedeću adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussels
BELGIQUE/BELGIË
Telefaks +32 22961242
Adresa e-pošte: stateaidgreffe@ec.europa.eu